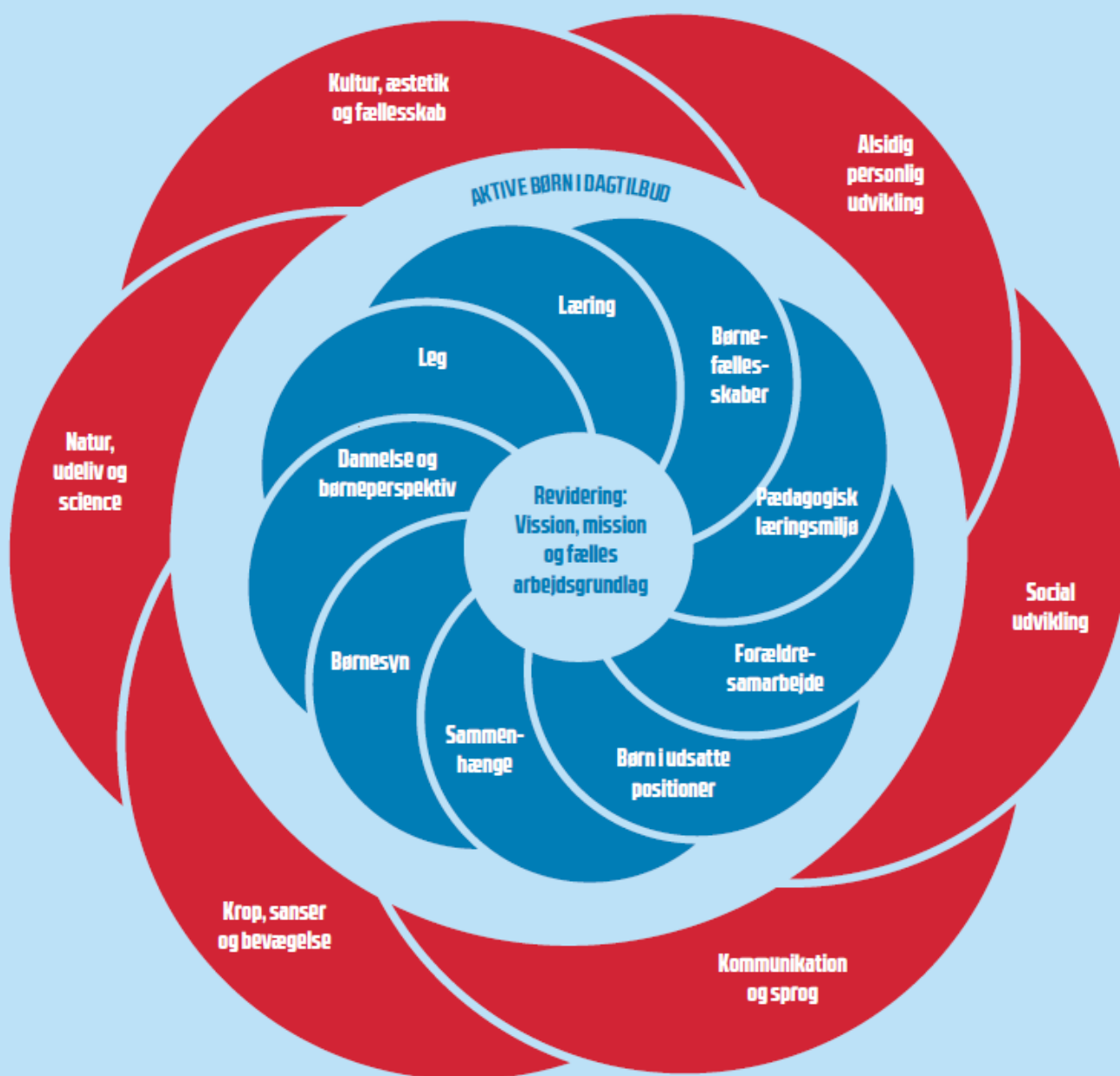

Pædagogisk læreplan for Stenstrup Børnehus 2020-2022

Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan er dagtilbudsloven og Børne- og socialministeriets publikation [Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, 2018](#). Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det pædagogiske grundlag fra ministeriets publikation.

Svendborg Kommunes dagtilbud

Vision, Mission og Fælles arbejdsgrundlag er den kommunale klangbund i Svendborg Kommunes dagtilbud. Den revideres, så den sammen med den styrkede pædagogiske læreplan fortsat giver en fælles retning for det pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

I Svendborg Kommune er legen valgt som bærende element for at realisere og omsætte den styrkede pædagogiske læreplan i alle kommunale og selvejende dagtilbud. Arbejdet med Aktive Børn i dagtilbud, som er udarbejdet i Svendborg, sætter legen og fysiske aktiviteter i spil hen over dagen.

Med midler fra ministeriet har alle ledere gennemført uddannelse i den styrkede pædagogiske læreplan og medarbejderne kompetenceudvikles i "Børns leg og eksperimenterende virksomhed".

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter fra ledelsen, børnehuse, dagplejen, de faglige organisationer samt konsulent fra forvaltningen har justeret ministeriets skabelon, så de erfaringer og den faglige viden, de kommunale og selvejende dagtilbuddene har arbejdet med, afspejles i skabelonen.

Dagtilbuddet Øbakkerne, Stenstrup Børnehus

Stenstrup Børnehus er en integreret institution, centralt beliggende i Stenstrup by, med 45 børnehavebørn, 12 vuggestuebørn samt en personalegruppe på 10 faste medarbejdere. Børnene er ind delt i 4 læringsgrupper, som tager udgangspunkt i det enkelte barns alder, trivsel, udvikling og sociale relationer. Vi har fokus på overgange og barnet rykker til næste læringsgruppe når det er klar til nye udfordringer.

Desuden har vi en skovhytte, hvor en skovgruppe dagligt kører ud, i tidsrummet ca. 8.30.14.30.

Vi er en institution med store lyse rum og hvor der er masser af plads til at være barn i... både ude og inde... Vores udenomsarealer indbyder til varieret leg og fordybelse, med kuperet terræn, skov og krat, urte- og sansehave, frugttræer, bålhytte, gemmesteder og højt til loftet. Vi har også vores egen bus, som bringer os på ture ud i det blå.

Vi vil være kendetegnet ved at være et omsorgsfuldt og rummeligt hus, hvor alle som kommer, oplever sig imødekommet og set. Et sted hvor både børn og voksne føler sig anerkendt for det og dem de er. Derfor vægter vi dialogen højt, og sætter pris på, at vi kan udveksle holdninger, synspunkter og tanker, med respekt for hinanden. Dette afspejles bla. i vores forældresamarbejde, som tager udgangspunkt i, en nysgerrighed på forældrenes perspektiv.

Vi vægter fællesskabet høj, men med plads til at se det enkelte barn. Det betyder, at vi inden for den overordnede fællesskabsramme, har øje for at tilpasse praksis, sådan at det giver bedst mening for det enkelte barn, den enkelte familie eller den givne situation.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Medarbejderne i kommunale og selvejende dagtilbud har i forløbet "Børns leg og eksperimenterende virksomhed" arbejdet med de fem elementer fra det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Pædagogisk læringsmiljø

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

I det daglige arbejde med børnene, er vi bevidste om at skabe læringsmiljøer som passer til børnenes nærmeste udviklings zone. Dette kan foregå i større eller mindre grupper, alt efter aktiviteter, børnenes relationer og udviklingstrin.

Vores læringsmiljøer foregår hele dagen. I vores daglige rutiner som fx at vaske hænder, spise madpakker, samling, garderoben mm. er der meget læring. Børnene skal øve sig i vente på tur ved håndvasken, vi snakker om madvarer når vi spiser, øve rim, remser og fjerne ord til samling og børnene øve sig i at mestre at tage tøj på, når vi skal ud på legepladsen.

Vores læringsmiljøer kan både være planlagte, men også opstår spontant, når vi følger børnenes spor. Som fx da en gruppe børn var optaget af arbejdsmændene som gravede fjernvarmerør ned, udenfor vores legeplads. Da børnene selv begyndte at grave huller inde på legepladsen, fulgte personalet deres "spor", og et stort hjørne blev omdannet til en arbejdsplads, hvor børnene kunne grave huller og

lægge rør ned. Der blev fundet arbejdshjelme, arrangeret udflugt ud og se de store maskiner og rigtige rør blive lagt, der blev hamret, banket og malet skilte og der blev tegnet maskiner og arbejdsmænd.

Dagligdags rutine som læringsrum

I vores planlagte aktiviteter er vi opmærksomme på, at vi tilgode- ser de enkelte læreplanstemaer ud fra børnenes/børnegruppens behov. Vores opgave i læringsmiljøerne er at gå foran og vise vejen, ved siden af og guide og vejlede, og bagved til at hjælpe hvis der skulle være behov.

Et spontant opstået læringsmiljø inspireret af et fjernvarmearbejde ved børnehaven blev grebet af personalet og børnenes spor blev fulgt og understøttet.

Samarbejde med forældre om børns læring

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi er meget bevidste om at børn og familier er forskellige og har forskellige forventninger og behov ifht. til det pædagogiske personale.

Vi tilbyder opstartssamtaler efter den første tid i Vuggestue og Børnehave. Her får vi mulighed for, sammen med forældrene, at gøre status på det enkelte barns trivsel, udvikling, dannelse og læring.

I vores møde med forældre og børn, er vi åbne og nysgerrige. Det er for os vigtigt at skabe et gensidigt og ligeværdigt tillidsforhold. Dette skaber grobund for at vi sammen ser det hele barn, hvor både hjem og institution er vigtige brikker i forhold til barnets, trivsel, udvikling, dannelse og læring.

Desuden vægter vi den daglige dialog, om stort og småt, højt, og er altid åbne for en forældre-samtale.

Det ugentlige nyhedsbrev på Aula, er udover en orientering om ugens gang, også platform for informationer om læreplanstemaer, samt hvad de enkelte grupper arbejder med lige nu.

Børn i udsatte positioner

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Svendborg Kommunes kommunale og selvejende dagtilbud er FOKUS betegnelsen for trivselsvurderinger af alle 0-6årige børn, som foretages af de pædagogiske medarbejdere.

Når alle børn systematisk bliver trivselsvurderet får vi øje på, hvis et barn er i begyndende mistrivsel. Dette giver os mulighed for tidligere at give børn den nødvendige og mest hensigtsmæssige indsats i et tæt samarbejde med forældrene.

Kernen i vores arbejde med børn i udsatte positioner:

- Vi sætter tidligt ind, når der er ubalance i trivsel og arbejder i zonen for nærmeste udvikling
- Forældre er barnets vigtigste ressource, som vi aktivt samarbejder med
- Når det er nødvendigt for barnets trivsel og læring udvider vi samarbejdet med tale/høre konsulent, sundhedsplejerske, psykolog og socialrådgiver.
- Vi justerer det pædagogiske læringsmiljø efter det enkelte barn og den konkrete børnegruppe
- Vi arbejder ofte i mindre børnegrupper for at skabe trygge, pædagogiske og mangfoldige læringsmiljøer

---

Sammenhæng til børnehaveklassen

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

I Svendborg Kommune begynder de kommende skolebørn i forårssfo 1. april. Børnehaven og skolen arbejder tæt sammen om at børnene får en god overgang til forårsSFO og efterfølgende bro til skolen. ForårsSFO arbejder videre med temaerne i den styrkede pædagogiske læreplan.

I vores arbejde med de kommende skolebørn, tager vi udgangspunkt i det enkelte barns personlighed og kompetencer.

Da vi allerede har aldersinddelt børnene, er mange af gruppens aktiviteter målrettet netop denne gruppe.

Vi arbejder i store-gruppen målrettet med 5 fokuspunkter der understøtter børnenes læring og kompetencer med henblik på skoleparathed;

- **Robusthed**- at kunne tåle at tabe, at kunne klare at en anden får lov osv.
- **Behovsudsættelse**-Vente på tur, vente med at spise, selvom man er lidt sulten, ikke afbryde osv.
- **Vedholdenhed**- at kunne blive i en leg/aktivitet til den er færdig
- **Relationelle kompetencer**- at kunne tage hensyn og gå på kompromis, dele med andre, lytte, være en god kammerat, at kunne sige fra/sætte grænser

- **Praktiske kompetencer**- at klare toiletbesøg, og efterlade toilettet pænt, at være selvhjulpent, holde styr på egne ting.

Desuden leger vi med tal og bogstavs kendskab, vi klipper og klistre, og øver os på, at skrive vores navn.

Vi har et samarbejde med Kirkeby Børnehus, for derigennem at lære vores kommende klassekammerater at kende, og besøger bla. hinanden på skift.

Øvrige krav til indholdet i den pædagogiske læreplan

Inddragelse af lokalsamfundet

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet inddrager lokalsamfundet i arbejdet med etablering af pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 29

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi vægter at bruge lokalsamfundet da det giver børnene et kendskab til den by de lever og færdes i. Det giver dem et tilhørsforhold til byen og et "relations bånd" til området. Det giver også en tryghed og glæde for børnene når de genkender stederne vi kommer og de personer vi møder. Børnene lærer at gebærde sig i f.eks. trafikken, hvordan henvender sig man til andre voksne, må man gå hen til en hund osv.

Vi lærer børnene lokalmiljøet at kende ved, at gå ture f.eks. til 4H gården, i parken, langs banen, på boldbanen og rundt i byen hvor børnene bor. Vi besøger biblioteket, læser bøger og leger, men vi laver også forskellige udstillinger til biblioteket.

Vores bus kører os længere ud i lokalområdet, til skoven, stranden, den lokale landmand, skolen, teateret, Egeskov, Egebjerg Mølle mm

Til jul går de ældste børn lucia på byens plejehjem og på Sydbo, som er sted for voksne fysisk og psykisk udviklingshæmmede.

På tur gennem byen, fyldt med oplevelser... Her er nogle store maskiner i gang med at vælte et hus.

Det årlige Lucia optog med de ældste børnehavebørn, kommer både forbi plejehjemmet og Sydbo. Til stor glæde og fornøjelse for alle 😊

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer.

Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal indtages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 30

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vores grupperum er store og lyse, med god plads til at være barn i. Rummene er store og åbne med masser af lysindfald og udgang til legepladsen. Vi prioriterer at huset afspejler årstider og traditioner, og er udsmykket af børnenes kreationer, sådan alle er med til at give et personligt aftryk på vores fælles ramme.

Grupperne er aldersopdelte, hvilket betyder at de tilhørende stuer er indrettet så de tilbyder alderstilrettet aktiviteter.

Vi har fokus på, at stuerne signalerer åbenhed, og derfor er der stolet ned, legetøj er fundet frem og belysningen er tilpasset (fx blødt sporbelysning om morgenen), når børnene møder ind. Basismaterialer som farver, papir, sakse, lim og karton står tilgængeligt i børnehøjde, sådan at børnene kan tilgå det selv.

Flere af vores møbler er flytbare og med hjul, sådan de kan tilpasses dagens aktiviteter eller være med til at skabe mindre fordybelsesrum i rummet. Fx kan reolerne fungere som afgrænsning for de 2 børn som er fordybet med et gulvpuslespil, eller hvis der skal laves kolbøtter og gå balancegang, kan gulvet hurtigt ryddes, og der er masser af plads til det.

Personalet er opmærksomme på børnegruppens interesser og lege, og tilpasser læringsmiljøet sådan at det bedst muligt understøtter dette. For at personalet sikrer sig, at læringsmiljøet vurderes i et børneperspektiv, bruger vi observation af børnenes leg/interesse, vi indsamler de udsagn som børnene giver, og ikke mindst er vi nysgerrige på børnenes intentioner. Når vi fx oplever at børnene kaster rundt med køkkentingene i dukkekrogen, er det så fx et udtryk for, at de efterspørger, muligheden for at være fysiske og kaste med bolde? Eller er dukkekrogen blevet overfyldt med for mange legesager? Eller mangler børnene inspiration og guidning til fordybet leg i dukkekrogen? Eller noget helt fjerde? Dvs personalet er nysgerrige på, hvad børnene efterspørger med deres handlinger.

Ved at tilføje dukkekrogen fx duge, lys og flag blev en gruppe piger fordybet i en fantastisk fødselsdagsleg, hvor flere gæster blev budt ind, der blev lavet og pakket gaver ind, sunget fødselsdagssang, bagt lagkage og varmet lækker kakao.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring.

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer.

De seks pædagogiske læreplanstemaer er i den pædagogiske praksis i samspil med hinanden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 32

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 36-37

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes alsidige personlige udvikling inden for disse to mål?

I Stenstrup Børnehus vægter vi, at børnene er i et anerkendende miljø, hvor der er rig mulighed for at udvikle selvstændighed, selvtillid og skabe sig selv. Vi skaber trygge rammer, hvor børnene bliver hørt, set og respekteret i en anerkendende relation. Det er væsentligt i vores hverdag, at der er fokus på det enkelte barn, samtidig med, at vi prioriterer fællesskabet og forskelligheden højt.

Derfor:

- Sikre vi os, at alle børn har en tæt, positiv og god kontakt til mindst en voksen.
- Ser vi børnene og møder dem der hvor de er. Og bestræber os altid på at forstå deres intentioner.
- Skaber vil forskelligartede udfordringer for børnene, så de kan afprøve og udvikle sig selv i forskellige læringsmiljøer. Vi opdeler børnene både i små og større fællesskaber, med plads til leg, fordybelse og udforskning.
- Vi er opmærksomme på, at læringsmiljøerne skal være spændende for børnene, så de får lyst til at lege, udforske og fordybe sig
- Understøtter vi i videst muligt omfang børnenes valg/fravalg af fx aktiviteter.
- Støttet og guider vi børnene i at løse konflikter.
- Er vi bevidste om vores positionering ifht barnet. Vi går både foran, ved siden af og bagved. Vi hjælper børnene når der er ting som er svært. F.eks. at få legoklodserne til at sætte sammen, eller hvis et barn har svært ved at fordybe sig i en leg, så deltager vi som voksen, guider og vejleder barnet. Så får barnet nogle nye erfaringer omkring legen og vil måske næste gang, bruge disse erfaringer.
- Tror vi på at børnene kan... vi opmuntre dem når der er noget som er svært og italesætter når tingene lykkes.
- Tager vi børnene alvorligt, rummer deres følelser og vejleder dem i hensigtsmæssige handlemåder.
- Giver vi børnene tid og plads til leg.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 38-39

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.

2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling inden for disse to mål?

Sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre mennesker, i venskaber, grupper og kulturer. De vigtigste elementer i social kompetence er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder. Vi ønsker i Stenstrup Børnehus at give børnene mulighed for, i omsorg og respekt, at udvikle konstruktive og nære relationer til andre mennesker. De skal have plads til at give udtryk for egne følelser og behov, samtidig med at de forstår, at andre også har disse.

Derfor:

- Møder vi børnene anerkendende og lytter til dem.
- Støtter vi børnene i at kommunikere og udtrykke sig i samvær med andre.
- Hjælper vi børnene med at lege sammen, støtter og guider ved at vise hvordan kan snakke sammen, spørge osv. Vi går foran, ved siden af og bagved.
- Bruger vi mentalisering
- Har vi fokus på børnegrupper, hvor vi sætter børnene sammen efter hvad de f.eks. kan, eller om et barn kunne inspirere et andet barn til ny leg, eller hvor børnene er sprogligt mm. Alt for at give børnene sociale oplevelser og give dem følelsen af at være en del af et fællesskab.
- Bruger vi den daglige samling til fx at lære børnene, at lytte, være i centrum og vente på tur.

I det lille fællesskab leger der rolleleg med bedste veninder

Opdeling af børnene i mindre grupper, fx til samling, giver mulighed for at børnene får øje på hinanden og nye legerelationer kan understøttes.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 40-41

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes kommunikation og sprog inden for disse to mål?

Den 1. august 2016 blev det politisk besluttet, at alle 3årige skal sprogvurderes. Afhængigt af resultatet arbejdes der, ud over den generelle sprogindsats, med sproglige handleplaner for at styrke barnets sprog yderligere.

Vi anser sproget som et nødvendigt middel til at kommunikere med sin omverden. Igennem sproget kommunikerer børnene deres tanker, følelser, behov, meninger og oplevelser, ligesom sproget er et redskab til at forstå andre.

Barnets sprog stimuleres og udvikles gennem samvær med andre, både børn og voksne.

I vores daglige pædagogiske arbejde i Stenstrup Børnehus finder vi det vigtigt, at vi støtter børnene i at udvikle alle sprog, dvs. nonverbale sprog, talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog. Dermed vil vi understøtte barnets udvikling og fastholdelse af dets identitet og selvfølelse.

Derfor:

- Læser og fortæller vi historier med/for børnene.
- Vi arbejder med temaer, med udvalgte fokusord
- Synger og spiller vi med børnene.
- Opfordre vi børnene til at fortælle for hinanden.
- Leger vi sproglege, vrøvler med sproget og bruger rim/remser.

- Guider vi børnene til at bruge sproget i konfliktløsning.
- Støtter vi børnenes interesse for bogstaver og tal.
- Er vi rolle modeller som bruger sproget aktivt og nuanceret.
- Sætter vi ord på det vi ser, vores handlinger og vores oplevelser.
- Afkoder vi og sætter ord på børnenes nonverbale sprog.

Temaet er FORÅR og gruppen arbejder bla. med forspiring af blomster og legepladsens fugle, og børnene får masser af mulighed for at tilegne sig nye ord og begreber.

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 42-43

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse inden for disse to mål?

Aktive børn i dagtilbud – sundere, gladere og klogere børn! Er igangsat af Svendborg Kommune for at give børnene endnu mere leg, bevægelse og motorisk udvikling. Alle medarbejdere er uddannede i Aktive Børn i dagtilbud og husene og dagplejegrupperne er certificeret til at være GazelleBørnehus eller GazelleDagpleje, som er defineret som et sted, hvor der er særligt fokus på fysisk aktivitet som pædagogisk redskab.

Barnets krop og bevægelse har en central betydning for dets tilgang til såvel den sociale udvikling, den følelsesmæssige udvikling, identitetsdannelsen, den sproglige udvikling og den sanse-motoriske udvikling

Derfor ønsker vi i Stenstrup Børnehus at tilbyde aktiviteter, miljøer og udfordrende rammer hvori børnene alt efter alder og udviklingstrin, har mulighed for at udforske – øve og mestre – egen kunne og formåen.

Derfor:

- Har vi fokus på børns mulighed for fysisk udfoldelse såvel ude som inde.
- Indretter vi vores fysiske rammer, med mulighed for at børnene både kan bruge deres kroppe i højt og lavt aktivitetsniveau.
- Har vi udformet vores legeplads med god mulighed for fysisk udfoldelse og med udfordringer til alle, uanset udviklingstrin.

- Giver vi børnene mulighed for at sanse naturen, naturens materialer, sten, vand, sand, grus, bark og mudder.
- Tror vi på børnenes formåen, og opmuntrer dem i at udfordre egne grænser og kunnen.
- Bruger vi musik som understøttelse af bevægelsesglæden.
- Bruger vi afslapning/yoga.
- Går de voksne forrest og viser glæde for leg, bevægelse og fysisk udfoldelse.

Ah hvor dejligt at sidde med fødderne i varmt vand... men det kilder også lidt 😊

Naturen skal sanses, krammes og undersøges... også selvom det kan godt kan give våde tæer

Krop, bevægelse og venskab går hånd i hånd, bla. når vi holder vores årlige motionsdag

---

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 44-45

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Hvordan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science inden for disse to mål?

Oplevelser i naturen udvikler børnene følelsesmæssigt, mentalt og fysisk. Vi ønsker i Stenstrup Børnehus at give børnene en jævn og tæt kontakt med naturens mangfoldige liv, så deres krop og sanser stimuleres, samtidig med at deres nysgerrighed og følelsesregister udfordres.

Vi finder det vigtigt at børnene lærer forståelse for vigtigheden af at respektere naturen og miljøet, samt introduceres for bæredygtighed.

Derfor:

- Er alle børn ude hver dag.
- Følger vi årstidernes skiften.
- Leger, undersøger og eksperimenterer vi med de 4 elementer.
- Er de voksne nysgerrige sammen med børnene og understøtter deres undren ved at stille åbne spørgsmål, og gør erfaringer med årsag, virkning og sammenhænge
- Benytter vi vores Skovhus med tilhørende skov som læringsrum.
- Tager vi på ture til skov, strand, eng og søen.
- Finder vi og identificerer/genkender insekter, dyr, fugle i nærmiljøet
- Sorterer vi affald og har egen kompost. Vi deltager vi i den årlige affaldsindsamling.

I vuggestuen bliver der eksperimenteret med tyngdekraften... Mon nu også at tennisbolden bliver ved med at komme ud af røret, når jeg for 5. gang putter den i hullet?
Og hvad mon der sker, hvis det er vand fra vandkanden jeg kommer i hullet?

Hov??? Se lige hvad der er sket med det vand som vi puttede grankogler i i går... Nu er det blevet til en stor isklump... Hvordan mon det kan være?... og hvad mon sker der hvis vi tager den med ind i varmen?

Hvad er det? En regnbue midt på vejen? Den er flot, men hvordan er den kommet der? Hvem har lavet den? Regnbuer plejer da at være oppe på himlen!

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 46-47

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Howdan understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, at børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab inden for disse to mål?

Musik til SVEND – musik i dagtilbud. Svendborg byråd har fra 1. januar 2016 valgt at alle børn i 0-5 års alderen tilbydes musik i Svendborgs dagtilbud. Musik styrker børns kreative udvikling, deres sproglige, motoriske og sociale færdigheder. Derudover er musik sjov og glæde, og har, som vi alle ved, en kæmpe værdi i sig selv.

Kultur er udtryk for menneskers forståelse og tilgang til verdenen. Vi ønsker i Stenstrup Børnehus at give børnene mulighed for at møde mangeartede kulturer, udtryk og oplevelser, så de får en bredepektret opfattelse af verdenen, af andre mennesker og deres egne muligheder og potentialer. Børnene skal understøtte i samt have tid og rum til at udtrykke sig som dem de er.

Derfor:

- Har vi en hverdag fyldt med sang, musik, fortælling, teater og bevægelse.
- Fordyber vi os sammen med børnene i deres kreative processer og støtter dem i deres udtryk.
- Har vi et værksted, hvor materialerne er synlige og tilgængelige for børnene.
- "Udstiller" vi børnenes kreativiteter rundt i vores hus,
- Fejrer vi traditioner og højtider.
- Tager vi på udflugt til forskellige kulturelle arrangementer, steder og udstillinger.
- Har vi fælles morgensang hver fredag.

Evalueringskultur

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at skabe en evalueringskultur, som er relevant for praksis. Evalueringspraksissen i hverdagen afspejles ved brug af forskellige evalueringsredskaber- og former, som sker løbende og sætter lys på de små ting i hverdagen i form af selvrefleksion og justering af handling – både hos den enkelte og i professionelle læringsfællesskaber – sammen med interne og eksterne samarbejdspartnere.

Når vi arbejder med børns udvikling, læring, trivsel og dannelse, er det en foranderlig størrelse, betinget af børnegruppens sammensætning, alder og udviklingstrin. Evaluering af det pædagogiske arbejde, er derfor en forudsætning for at målsætte og optimere den pædagogiske indsats i praksis.

Derfor har vi en mødestruktur, som afsætter tid og rum for faglig refleksion, arbejdet med evaluering og dokumentation.

Vi bruger vores teams- og personalemøder på at drøfte enkelte børn/børnegrupper behov og hvilke kompetencer, aktiviteter og udviklingsmål vi skal bringe i spil, for at understøtte barnets/børnegruppens udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Vi arbejder bla. med Aktionslæring som metode, fordi den både kan bruges på her og nu indsatser og samtidig er dynamisk ifht, mere langsigtede forandringer af praksis.

I løbet af 2021 vil vi afprøve forskellig mål- og evalueringsmodeller, for at finde den eller de metoder, som fungerer bedst ifht vores institution og/eller ifht. bestemte områder som vi ønsker at evaluere på.

Hvordan dokumenterer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

I Svendborg Kommune lægges der vægt på at bruge forskellige tilgange og metoder, der løbende kan dokumentere arbejdet og sammenhængen.

Vi bruger intra/AULA til at dokumentere hvordan vi arbejder med de pædagogiske mål, ved bla. at formidle billeder og beskrivelser fra hverdagen, samt praksisbeskrivelser med tilhørende refleksioner.

Hver team laver ugentligt et nyhedsbrev til forældrene, som udover generel information og så bruges som platform for formidling af hvilke og hvordan teamet arbejder med periodens pædagogiske mål.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hver andet år?

Arbejdet med at beskrive en fælles tilgang til evaluering af den pædagogiske læreplan vil blive sat i proces i efteråret 2020 startende med halv lederdag d. 27. oktober 2020, hvor den samlede ledelse på dagtilbudsområdet arbejder med, hvordan vi foretager evaluering mindst hvert andet år i kommunale og selvejende dagtilbud i Svendborg Kommune.
